

۵۲۹۲۳/۴،۵۷۲

۹۵،۴،۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۵،۱۰،۱۳۱۳
تاریخ ثبت: ۱۳۹۵ / ۴ / ۹
کد پرونده
ساعت ورود:

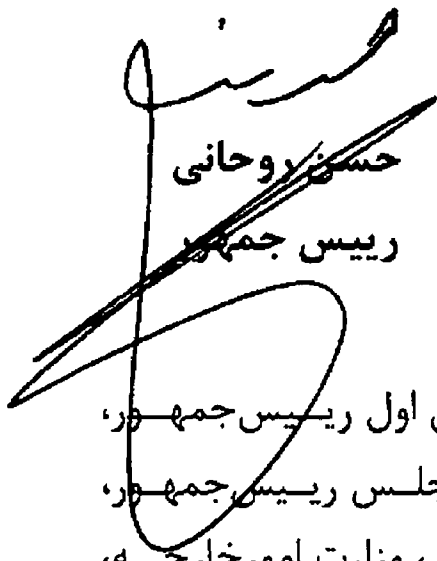
بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن" که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه ۱۳۹۵/۲/۲۹ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت اموراتصادی و دارایی، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۵۲۹۲۳۱/۴۰۵۷۲

۹۵۱۴۱۸

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با توجه به اهمیت سرمایه‌گذاری در به کارگیری منابع و امکانات بالقوه اقتصادی و نظر به ضرورت تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های اتباع جمهوری اسلامی ایران و ژاپن و به منظور ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاری‌های یادشده در جهت ارتقا و تحکیم همکاری‌های اقتصادی و تأمین منافع هر دو دولت، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری
بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن مشتمل بر یک مقدمه و بیست و یک ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - ارجاع اختلافات موضوع مواد (۱۸) و (۱۹) این موافقتنامه به داوری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

رئیس جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

وزیر امور خارجه

ب-۱/د/۷۶۸۱

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و ژاپن که از این پس « طرف‌های متعاقد » نامیده می شوند، با علاقمندی به تحکیم همکاریهای اقتصادی در جهت تامین منافع طرف های متعاقد؛ با هدف بکار گیری منابع اقتصادی و امکانات بالقوه خود در امر سرمایه گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه گذاری سرمایه گذاران طرف‌های متعاقد در قلمرو یکدیگر؛ و با تایید لزوم تشویق و حمایت از سرمایه گذاریهای متعاقد در قلمرو یکدیگر؛ به شرح زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه معانی اصطلاحات بکار رفته به شرح زیر خواهد بود:

۱- اصطلاح « سرمایه‌گذاری » به معنی هر نوع دارایی از جمله موارد زیر است که بطور مستقیم یا غیر مستقیم توسط سرمایه گذار یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد اخیر بکار گرفته شود:

الف) شرکت و شعبه ای از یک شرکت؛

ب) سهام، سهم الشرکه یا دیگر اقسام مشارکت سهمی در شرکت؛

پ) اوراق بهادار، اوراق قرضه، وامها و سایر اقسام بدهیها؛

ت) قراردادهای بیع سلف، حق خرید و قراردادهای تبعی مربوط به اموال؛

ث) حقوق ناشی از قراردادها از جمله قراردادهای آماده بهره برداری، ساخت، مدیریت، تولید یا قراردادهای مربوط به سهم درآمدی؛

ج) ادعا نسبت به پول یا هر فعالیتی که به موجب قرارداد دارای ارزش مالی باشد؛

چ) حقوق مالکیت فکری، از جمله حق التالیف و حقوق مرتبط، حق اختراع و حقوق مربوط به حق اختراع با مدت محدود، علائم تجاری، طرحها و نمونه های صنعتی، طرحهای مربوط به مدارهای یکپارچه، انواع گیاهان جدید، اسامی تجاری، علائم مربوط به منابع یا نشانه‌های جغرافیایی و اطلاعات افشاء نشده؛

ح) حقوق اعطاء شده به موجب قوانین و مقررات یا قراردادهایی نظیر امتیازات، مجوزها، اختیارات و پروانه ها از جمله موارد مربوط به اکتشاف و بهره برداری از منابع طبیعی؛ و

خ) سایر اموال عینی و دینی، منقول و غیرمنقول، و هرگونه حقوق مالکیت مربوط نظیر اجاره، رهن، حق حبس و وثیقه.

اصطلاح « سرمایه‌گذاری » همچنین به معنی وجوهی است که از سرمایه گذاری حاصل شده باشد، به ویژه سود حاصل از سرمایه گذاری، عایدات سرمایه ای، سود سهام، حق الامتیاز و کارمزد. تغییر در شکل دارایی‌های سرمایه‌گذاری شده بر ماهیت آنها به عنوان سرمایه‌گذاری تاثیر نمی‌گذارد.

۲- اصطلاح « سرمایه گذار یک طرف متعاقد » به معنی شخص یا شرکت یک طرف متعاقد به شرح زیر می‌باشد که در قلمرو طرف متعاقد دیگر اقدام به سرمایه‌گذاری می‌نماید:

الف) شخص حقیقی که به موجب قوانین و مقررات طرف متعاقد نخست تبعه آن تلقی شود؛ یا

ب) شرکتی که به موجب قوانین و مقررات طرف متعاقد نخست تأسیس و مقر آن یا فعالیت‌های اقتصادی حقیقی آن در قلمرو آن طرف متعاقد می باشد.

- ۳- اصطلاح « شرکت » به معنی هر شخص حقوقی یا دیگر اشخاص است که به موجب قوانین و مقررات حاکم به نحو مقتضی تأسیس یا تشکیل شده، خواه سودآور باشد یا نباشد، از جمله هر بنگاه، صندوقهای سرمایه‌گذاری، شراکت، مالکیت‌های انحصاری، شرکت‌های مشترک، انجمن، سازمان یا موسسه.
- ۴- اصطلاح « فعالیتهای سرمایه‌گذاری » به معنی عملیات، مدیریت، حفظ، استفاده، بهره‌مندی و فروش یا سایر اقسام واگذاری سرمایه‌گذاری خواهد بود.
- ۵- اصطلاح « ارزی که آزادانه قابل استفاده باشد » به معنی هر نوع ارزی است که به موجب تعریف اساسنامه صندوق بین‌المللی پول آزادانه قابل استفاده باشد.
- ۶- اصطلاح « قلمرو » به معنی مناطق تحت حاکمیت هریک از طرف‌های متعاقد حسب مورد از جمله دریای سرزمینی، و منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره می باشد که هریک از طرف‌های متعاقد در آن براساس حقوق بین‌الملل اعمال حقوق حاکمه یا صلاحیت می نماید.

ماده ۲- تشویق سرمایه‌گذاری

- ۱- هر یک از طرف‌های متعاقد سرمایه‌گذاران خود را جهت سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر تشویق خواهد کرد.
- ۲- هر یک از طرف‌های متعاقد به موجب قوانین و مقررات خود زمینه‌های مناسب را جهت جذب سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد کرد.

ماده ۳- پذیرش سرمایه‌گذاری

- ۱- هر یک از طرف‌های متعاقد، با رعایت حقوق خود برای اعمال اختیارات براساس قوانین و مقررات حاکم خود از جمله قوانین مربوط به مالکیت و کنترل خارجی نسبت به پذیرش سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر اقدام خواهد کرد.
- ۲- این موافقتنامه نسبت به سرمایه‌گذاریهایی که توسط مرجع صلاحیتدار طرف متعاقد میزبان به تصویب رسیده باشد، چنانچه تصویب مزبور به موجب قوانین و مقررات آن ضروری باشد، اعمال خواهد شد. مرجع صلاحیتدار در جمهوری اسلامی ایران، سازمان سرمایه‌گذاری و کمپنهای اقتصادی و فنی ایران یا هر مرجع دیگری است که جایگزین آن شود.

ماده ۴- حمایت از سرمایه‌گذاری

- ۱- هر یک از طرف‌های متعاقد نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر و سرمایه‌گذاری‌های آنها در قلمرو خود رفتاری را اعمال خواهد نمود که نسبت به سرمایه‌گذاران خود و سرمایه‌گذاری‌های آنها یا سرمایه‌گذاران هر طرف غیرمتعاقد و سرمایه‌گذاریهای آنها در رابطه با فعالیتهای سرمایه‌گذاری، در شرایط مشابه اعمال می‌نماید، هر کدام که برای سرمایه‌گذار مساعدتر باشد، نامساعدتر نباشد.
- ۲- اگر یک طرف متعاقد به موجب هر موافقتنامه راجع به تأسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک یا سازمان منطقه‌ای مشابه یا کنوانسیون راجع به اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، مزایا یا حقوق خاصی را به سرمایه‌گذاران هر طرف غیرمتعاقد اعطا کرده یا در آینده اعطا کند، ملزم به اعطای مزایا یا حقوق مزبور به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.
- ۳- بند (۱) مانع از آن نخواهد بود که هریک از طرف‌های متعاقد رفتاری متمایز طبق قوانین و مقررات خود در رابطه با مالیات‌ها اعمال نماید.

دفتر هیئت دولت

ماده ۵- رفتار عمومی

سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران یک طرف متعاقد در هر زمان در قلمرو طرف متعاقد دیگر از رفتار عادلانه و منصفانه و حمایت و امنیت کامل برخوردار خواهد بود. مفاهیم « رفتار عادلانه و منصفانه » و « حمایت و امنیت کامل » مستلزم رفتاری اضافه بر رفتار به موجب معیار حداقل سطح رفتار در حقوق بین الملل عرفی برای بیگانگان یا بیش از دامنه این رفتار نخواهد بود.

ماده ۶- رعایت تعهدات

هر یک از طرفهای متعاقد هر تعهدی را که در ارتباط با سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر تقبل نموده است، رعایت خواهد نمود.

ماده ۷- الزامات اجرایی

یک طرف متعاقد در قلمرو خود در ارتباط با فعالیتهای سرمایه گذاری، هرگونه اقدام غیر تبعیض آمیز را در خصوص سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در رابطه با الزامات صادراتی، الزامات مربوط به تراز واردات و صادرات یا محدودیتهای صادراتی وضع نخواهد نمود.

ماده ۸- مصادره و جبران خسارت

۱- سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران هر طرف متعاقد توسط طرف متعاقد دیگر مصادره یا ملی نخواهد شد یا تحت تدابیر مشابه با مصادره یا ملی شدن (که از این پس « مصادره » نامیده می شود) قرار نخواهد گرفت، مگر آنکه مصادره برای اهداف عمومی به موجب فرایند قانونی، به روش غیر تبعیض آمیز و در مقابل پرداخت مؤثر، فوری و مناسب غرامت انجام پذیرد.

۲- میزان جبران خسارت باید معادل ارزش عادلانه بازار در رابطه با سرمایه گذاری بلافاصله قبل از آن باشد که مصادره انجام یا اعلام شود یا به آگاهی عمومی برسد، هر کدام زودتر بوقوع بپیوندد.

۳- جبران خسارت به ارز قابل تبدیل به ارزی که آزادانه قابل استفاده باشد به نرخ تسعیر بازار حاکم در تاریخ پرداخت واقعی محاسبه خواهد شد.

۴- طرف متعاقد مصادره کننده متعهد به پرداخت جبران خسارت بدون تأخیر غیرموجه خواهد بود. در صورت تأخیر غیر موجه، هزینههای مالی مرتبط با پرداخت معوقه باید توسط طرف متعاقد مصادره کننده از تاریخ مصادره تا تاریخ پرداخت واقعی پرداخت شود. هزینههای مالی مزبور مرتبط با پرداخت معوقه باید به ارزی که قابل تبدیل به ارزی که آزادانه قابل استفاده باشد به نرخ تسعیر بازار حاکم محاسبه گردد.

۵- جبران خسارت و هزینههای مالی مرتبط با پرداخت معوقه باید بطور مؤثر محقق و آزادانه قابل انتقال باشد.

۶- سرمایه گذار متأثر از مصادره حق خواهد داشت، به موجب قانون طرف متعاقدی که اقدام به مصادره می کند، خواستار اعاده دادرسی فوری دعوی خود از جمله ارزیابی سرمایه گذاری خود و پرداخت جبران خسارت طبق اصول مندرج در این ماده توسط مرجع قضایی یا هر دیوان اداری یا نهاد آن طرف متعاقد شود.

۷- از نظر این ماده، اصطلاح « هزینههای مالی مرتبط با پرداخت معوقه » به معنی مقدار پول اضافی است که بر اساس رویه بانکی بین المللی به علت پرداختهای معوقه حاصل می گردد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۹- زیان‌ها یا خسارت‌ها

- ۱- سرمایه‌گذاران هر یک از طرف‌های متعاقد که سرمایه‌گذاریهایی آنها به علت هر نوع مخاصمات مسلحانه، انقلاب، شورش، آشوبهای داخلی، یا دیگر حالت‌های مشابه اضطرار در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار زیان یا خسارت شود، در خصوص اعاده مال، پرداخت غرامت، جبران خسارت یا دیگر ترتیبات حل و فصل اختلاف، از رفتاری برخوردار خواهند شد که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر طرف غیرمتعاقد، هر کدام که برای سرمایه‌گذاران طرف متعاقد نخست مساعدتر باشد، نامساعدتر نباشد.
- ۲- هر پرداخت ناشی از سازوکار حل و فصل اختلاف موضوع بند (۱) باید بطور مؤثر محقق و آزادانه قابل انتقال و آزادانه به ارزی که قابل تبدیل به نرخ مبادلات تسعیر بازار حاکم به ارزی که آزادانه قابل استفاده باشد، انجام شود.

ماده ۱۰- جانشینی

- اگر یک طرف متعاقد یا مؤسسه تعیین شده توسط آن، به لحاظ پرداختی که به موجب یک قرارداد بیمه یا تضمین جانشین سرمایه‌گذار شود:
- الف) جانشینی مزبور توسط طرف متعاقد دیگر معتبر شناخته خواهد شد؛ و
- ب) طرف متعاقد اخیرالذکر یا مؤسسه تعیین شده توسط آن مستحق اعمال حقوقی در ارتباط با سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذار که سرمایه‌گذار اولیه استحقاق آن را داشته است، خواهد بود.

ماده ۱۱- انتقال

- ۱- هر یک از طرف‌های متعاقد اجازه خواهد داد که انتقالات مربوط به سرمایه‌گذاریهایی موضوع این موافقتنامه به داخل و خارج از قلمرو خود آزادانه و بدون تأخیر انجام پذیرد. این انتقالات به ویژه، اما نه منحصرأ شامل موارد زیر است:
- الف) سرمایه اولیه و وجوه اضافی برای حفظ یا افزایش سرمایه‌گذاری؛
- ب) سود حاصل از سرمایه‌گذاری، عایدات سرمایه‌ای، سود سهام، حق‌الامتیاز و کارمزد یا سایر درآمدهای جاری حاصل از سرمایه‌گذاری؛
- پ) پرداخت‌های ناشی از یک قرارداد از جمله بازپرداخت وام، مرتبط با سرمایه‌گذاری؛
- ت) درآمد حاصل از فروش یا تصفیه تمام یا قسمتی از سرمایه‌گذاری؛
- ث) درآمدها و حق‌الزحمه‌های کارکنان خارجی که در ارتباط با سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاقد نخست اشتغال دارند؛
- ج) پرداخت‌های انجام شده به موجب مواد (۸)، (۹) و (۱۰)؛
- چ) پرداخت‌های ناشی از یک اختلاف.
- ۲- هر یک از طرف‌های متعاقد همچنین اطمینان خواهد داد که این انتقالات بدون تأخیر به ارزی‌های که آزادانه قابل استفاده باشد به نرخ تسعیر بازار حاکم در تاریخ انتقال انجام پذیرد.
- ۳- صرفنظر از بندهای (۱) و (۲) یک طرف متعاقد می‌تواند از طریق اعمال عادلانه قوانین و مقررات خود، به روش غیر تبعیض آمیز و با حسن نیت در موارد زیر از انتقال جلوگیری یا آن را به تأخیر اندازد:
- الف) ورشکستگی، عسر و حرج یا حمایت از حقوق بستانکاران؛
- ب) صدور، مبادله یا معامله اوراق بهادار، قراردادهای بیع سلف، حق خرید یا قراردادهای تبعی مربوط به اموال؛
- پ) تخلفات جزایی یا کیفری؛
- ت) تهیه گزارش مالی یا ثبت اسناد انتقالات ارزی یا سایر ابزارهای پولی هرگاه برای کمک به مراجع سیاست‌گذاری مالی یا مجری قانون ضروری باشد؛ یا
- ث) اطمینان از اجرای آرا یا احکام در رسیدگی‌های قضایی.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۲ - منع برخورداری از منافع

یک طرف متعاقد می تواند مانع برخورداری سرمایه گذار طرف متعاقد دیگر که شرکت است و سرمایه گذاری آن از منافع این موافقتنامه در مواردی شود که طرف متعاقد نخست موارد زیر را احراز نماید:

(الف) شرکت، در مالکیت یا کنترل سرمایه گذار طرف غیرمتعاقدی است که با طرف متعاقد منع کننده روابط سیاسی ندارد؛ یا

(ب) شرکت، در مالکیت یا کنترل سرمایه گذار طرف غیرمتعاقد یا طرف متعاقد منع کننده است و دارای فعالیتهای عمده تجاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر نمی باشد.

ماده ۱۳ - استثنائات عمومی و امنیتی

۱- با رعایت این الزام که اقدامات زیر توسط یک طرف متعاقد به نحوی اعمال نشوند که موجب تبعیض خودسرانه یا غیرموجه یا محدودیت پنهان نسبت به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر و سرمایه گذاریهای آنها در قلمرو طرف متعاقد نخست شود، هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید به گونه ای تعبیر شود که موجب جلوگیری از انجام یا اتخاذ اقدامات زیر یک طرف متعاقد نخست شود:

(الف) ضروری برای حمایت از حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه؛

(ب) ضروری برای حمایت از اخلاق عمومی یا حفظ نظم عمومی، مشروط به اینکه استثنائات مربوط به نظم عمومی تنها وقتی می تواند مورد استناد واقع شود که خطری واقعی و به اندازه کافی جدی متوجه یکی از منافع حیاتی جامعه باشد؛

(پ) ضروری برای تضمین رعایت قوانین یا مقرراتی که با مفاد این موافقتنامه از جمله در رابطه با موارد زیر، ناسازگار نیستند:

(۱) جلوگیری از اعمال فریبکارانه و متقلبانه یا پرداختن به آثار قصور در مورد یک قرارداد؛

(۲) حمایت از حریم خصوصی افراد در خصوص پردازش و انتشار داده های شخصی و حمایت از محرمانه بودن سوابق و حسابهای شخصی؛ یا

(۳) ایمنی؛ یا

(ت) وضع شده برای حمایت از گنجینه های ملی که دارای ارزش هنری، تاریخی یا باستانی می باشد.

۲- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید بنحوی تفسیر شود که مانع یک طرف متعاقد از انجام یا اتخاذ اقدامات زیر شود:

(الف) اقدامات زیر که برای حمایت از منافع مهم امنیتی خود ضروری می داند:

(۱) اتخاذ شده در زمان جنگ، مخاصمات مسلحانه، یا دیگر حالتیهای اضطراری در آن طرف متعاقد یا در روابط بین الملل؛ یا

(۲) مربوط به اجرای سیاستهای داخلی یا موافقتنامه های بین المللی در ارتباط با عدم گسترش تسلیحات؛ یا

(ب) اقداماتی براساس تعهدات خود به موجب منشور سازمان ملل متحد به منظور حفظ صلح و امنیت بین المللی.

ماده ۱۴ - حقوق مالکیت فکری

۱- طرفهای متعاقد حمایت کافی و مؤثر را در ارتباط با حقوق مالکیت فکری اعطاء و تضمین خواهند نمود و کارایی و شفافیت را در نظام حمایت از مالکیت فکری تشویق خواهند کرد. بدین منظور، طرفهای متعاقد باید در اسرع وقت بنا به درخواست هر یک از طرفهای متعاقد با یکدیگر مشورت نمایند. هر یک از طرفهای متعاقد، با اتکاء به نتایج حاصل از مشورت، طبق قوانین و مقررات خود اقدامات مناسب را جهت برطرف نمودن عواملی که دارای اثرات نامطلوب برای سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر می باشد، انجام خواهد داد.

دفتر هیئت دولت

۲- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید بر حقوق و تعهدات طرف‌های متعاقد به موجب موافقتنامه‌های چندجانبه حمایت از حقوق مالکیت فکری که طرف‌های متعاقد عضو آن هستند، تأثیر گذارد.

۳- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید به نحوی تفسیر شود که هر یک از طرف‌های متعاقد را ملزم به تعمیم رفتاری با سرمایه‌گذاران طرف دیگر و سرمایه‌گذاریهای آنها نماید که به موجب موافقتنامه‌های چند جانبه حمایت از حقوق مالکیت فکری که طرف متعاقد نخست عضو آن می باشد، نسبت به سرمایه‌گذاران طرف غیر متعاقد و سرمایه‌گذاریهای آنها اعمال می‌نماید.

ماده ۱۵- مالیات

هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید بر حقوق و تعهدات هریک از طرف‌های متعاقد به موجب هر کنوانسیون اجتناب از اخذ مالیات مضاعف تأثیر گذارد. در صورت عدم مطابقت این موافقتنامه و هر یک از کنوانسیون‌های مزبور، آن کنوانسیون تا حدی که مطابقت وجود ندارد، حاکم خواهد بود.

ماده ۱۶- اقدامات حفاظتی موقتی

۱- یک طرف متعاقد می تواند اقدامات محدود کننده را در رابطه با مبادلات سرمایه ای فرامرزی و نیز پرداختها یا انتقالات از جمله انتقالات موضوع ماده (۱۱) در خصوص مبادلات مربوط به سرمایه گذاری‌ها در موارد زیر اتخاذ یا حفظ نمایند:

الف) در صورت مشکلات جدی در رابطه با تراز پرداخت و مالی خارجی یا تهدیدی مربوط به آن؛ یا
ب) در موارد استثنائی که جابجائی سرمایه ، مشکلات جدی را برای مدیریت اقتصاد کلان، به ویژه سیاستهای پولی و نرخ ارز ایجاد یا تهدید به ایجاد می نماید.

۲- اقدامات محدود کننده موضوع بند(۱) باید:

الف) به نحوی اعمال شود که رفتار با طرف متعاقد دیگر نامساعدتر از رفتار اعمال شده با هر طرف غیر متعاقد نباشد؛
ب) مطابق اساسنامه صندوق بین المللی پول باشد؛
پ) فراتر از اقدامات ضروری جهت غلبه بر شرایط تعیین شده در بند (۱) نباشد؛
ت) موقتی باشد و به تدریج با بهبود شرایط مشخص شده در بند (۱) پایان پذیرد؛
ث) فوری به آگاهی طرف متعاقد دیگر رسانده شود؛ و
ج) از زیانهای غیرضروری به منافع تجاری، اقتصادی و مالی طرف متعاقد دیگر اجتناب شود.

ماده ۱۷- اقدامات احتیاطی

۱- صرفنظر از سایر مفاد این موافقتنامه، یک طرف متعاقد از انجام اقدامات احتیاطی برای تضمین و حفظ ثبات نظام مالی خود منع نخواهد شد.

۲- زمانی که اقدامات انجام شده توسط یک طرف متعاقد طبق بند (۱) مطابق این موافقتنامه نباشد، به عنوان وسیله ای برای اجتناب از تعهدات طرف متعاقد به موجب این موافقتنامه استفاده نخواهد شد.

ماده ۱۸- حل و فصل اختلافات میان سرمایه‌گذار یک طرف متعاقد و طرف متعاقد دیگر

۱- چنانچه هر اختلافی میان سرمایه‌گذار یک طرف متعاقد و طرف متعاقد دیگر ناشی از نقض تعهدی به موجب این موافقتنامه بروز کند، موضوع باید بصورت کتبی توسط سرمایه‌گذار یک طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر اعلام

دفتر هیئت دولت

شود، و سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد و طرف متعاهد دیگر تلاش خواهند نمود اختلاف را بصورت دوستانه حل و فصل کنند.

۲- چنانچه این اختلاف ظرف مدت شش ماه از تاریخی که در آن بصورت مکتوب توسط سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد به طرف متعاهد دیگر اطلاع داده شده است، حل و فصل نشده باشد، با درخواست کتبی و با انتخاب سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد برای حل و فصل به مراجع زیر ارجاع خواهد شد:

الف) دادگاه صلاحیتدار طرف متعاهد دیگر که در قلمرو آن سرمایه‌گذاری انجام شده است؛
ب) دیوان داوری موردی، که به موجب قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال) تأسیس می‌شود، مگر آنکه طرف‌های اختلاف بنحو دیگری توافق نموده باشند؛ یا
پ) دیوان داوری تأسیس شده به موجب کنوانسیون حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری بین دولتها و اتباع دولتهای دیگر (کنوانسیون ایکسید)، در صورتی که دو طرف متعاهد عضو کنوانسیون باشند.
برای اطمینان بیشتر، اختلاف می‌تواند به دادگاه صلاحیتدار موضوع جزء (الف) قبل از انقضای آن دوره ۶ ماهه ارجاع شود.

۳- اختلافی که ابتدا در دادگاههای صلاحیتدار طرف متعاهد سرمایه‌پذیر اقامه شود، تا زمانی که در دست رسیدگی است جز با توافق طرف‌های اختلاف نمی‌تواند به داوری ارجاع شود، و در صورتی که منتهی به صدور حکم قطعی شود قابل ارجاع به داوری نخواهد بود.

۴- دیوان داوری موردی تعیین شده در جزء (ب) بند (۲) این ماده بشرح زیر تشکیل خواهد شد:
الف) هر طرف اختلاف یک داور را انتخاب و دو داوری که بدین نحوه انتخاب شده‌اند با توافق متقابل، داور سوم که باید تبعه کشور ثالث باشد و بعنوان رئیس دیوان داوری منصوب خواهد شد را تعیین خواهند کرد. همه داوران باید ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ دریافت درخواست داوری طبق بند (۲) تعیین شوند.
ب) چنانچه انتصابات لازم داوران در مدت مقرر تعیین شده در جزء (الف) انجام نشده باشد، هر طرف، در صورت فقدان هر توافق دیگر، می‌تواند از دبیر کل دیوان دائمی داوری در لاهه برای انتصابات لازم دعوت بعمل آورد.
۵- رأی داوری برای طرف‌های اختلاف قطعی و لازم الاتباع خواهد بود. رأی داوری باید طبق این موافقتنامه و اصول حاکم حقوق بین الملل صادر گردد. رأی دیوان داوری با اکثریت آرا اتخاذ خواهد شد.
۶- بدین وسیله هر یک از طرف‌های متعاهد به ارجاع دعوی به داوری به موجب این ماده رضایت می‌دهد.

ماده ۱۹- حل و فصل اختلافات بین طرف‌های متعاهد

۱- کلیه اختلافات ایجاد شده بین طرف‌های متعاهد در خصوص تفسیر یا اجرای این موافقتنامه، حتی الامکان، ابتدا بطور دوستانه و از طریق مشورت حل و فصل خواهد شد. در صورت فقدان توافق، یک طرف متعاهد می‌تواند، ضمن ارسال اطلاعیه کتبی به طرف متعاهد دیگر، موضوع را به یک دیوان داوری سه نفره متشکل از دو داور منتخب طرف‌های متعاهد و یک رئیس می‌باشد، ارجاع نماید.

۲- چنانچه اختلاف به یک دیوان داوری ارجاع شود، هریک از طرف‌های متعاهد یک داور را ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه انتخاب خواهد نمود و داوران منتخب طرف‌های متعاهد ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب مؤخر، رئیس را انتخاب خواهند نمود. چنانچه هریک از طرف‌های متعاهد داور خود را تعیین نکند یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد انتخاب رئیس به توافق نرسند، هریک از طرف‌های متعاهد می‌تواند از دبیر کل دیوان دائمی داوری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا رئیس را تعیین نماید. رئیس باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرف‌های متعاهد روابط سیاسی دارد.

دفتر هیئت دولت

۳- در مواردی که رئیس باید توسط دبیر کل دیوان دائمی داوری تعیین شود چنانچه دبیر کل دیوان دائمی داوری از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرف‌های متعاقد باشد، انتصاب توسط معاون دبیر کل دیوان دائمی داوری انجام خواهد شد و چنانچه معاون دبیر کل دیوان دائمی داوری نیز از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرف‌های متعاقد باشد این انتصاب توسط عضو ارشد دیوان مذکور که تابعیت هیچ یک از طرف‌های متعاقد را نداشته باشد انجام خواهد شد.

۴- دیوان داوری با رعایت سایر مقرراتی که طرف‌های متعاقد توافق نموده‌اند آئین رسیدگی و محل داوری را تعیین خواهد نمود.

۵- رأی داوری برای طرف‌های متعاقد قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود. رأی داوری باید طبق این موافقتنامه و اصول حاکم حقوق بین‌الملل صادر گردد. رأی دیوان داوری با اکثریت آرا اتخاذ خواهد شد.

۶- هر یک از طرف‌های متعاقد باید هزینه‌های داور منتخب خود و هزینه‌های نمایندگی خود را در رسیدگی داوری بپردازد. هزینه‌های رئیس دیوان داوری در ارتباط با انجام وظایف او و هزینه‌های باقیمانده دیوان داوری باید به طور مساوی توسط طرف‌های متعاقد تقبل شود.

ماده ۲۰- کارگروه مشترک سرمایه‌گذاری

۱- طرف‌های متعاقد کارگروه مشترک سرمایه‌گذاری (که از این پس «کارگروه» نامیده می‌شود) را با هدف تحقق مفاد این موافقتنامه تأسیس خواهند نمود. وظایف کارگروه به شرح زیر خواهد بود:

الف) تبادل اطلاعات در خصوص موضوعات مرتبط با سرمایه‌گذاری و بحث و بررسی آنها در حیطه شمول این موافقتنامه که به بهبود محیط سرمایه‌گذاری مربوط می‌شود؛ و

ب) بحث و بررسی سایر موضوعات مرتبط با سرمایه‌گذاری در ارتباط با این موافقتنامه.

۲- کارگروه می‌تواند، در صورت نیاز، توصیه‌های مناسب را به اتفاق آرا به طرف‌های متعاقد به منظور کارکرد مؤثرتر یا تحقق اهداف این موافقتنامه ارائه نماید.

۳- کارگروه از نمایندگان طرف‌های متعاقد تشکیل خواهد شد. کارگروه می‌تواند، بر اساس توافق متقابل طرف‌های متعاقد، از نمایندگان نهادهای مرتبط، به غیر از دولتهای طرف‌های متعاقد که دارای تخصص لازم مرتبط با موضوعات مورد بحث می‌باشند، دعوت بعمل آورد و جلسات مشترک را با بخش‌های خصوصی برگزار نماید.

۴- کارگروه، آیین کار خود را برای انجام وظائف خود تعیین خواهد نمود.

۵- کارگروه می‌تواند کارگروه‌های فرعی را تشکیل دهد و وظایف خاصی را به کارگروه‌های فرعی مزبور واگذار نماید.

۶- کارگروه بنا به درخواست هریک از طرف‌های متعاقد برگزار خواهد شد.

ماده ۲۱- مفاد نهایی

۱- طرف‌های متعاقد یکدیگر را از طریق مجاری دیپلماتیک از انجام تشریفات داخلی مربوط خود که برای لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه ضروری است، مطلع خواهد نمود.

۲- این موافقتنامه در سی امین روز پس از تاریخ دریافت اطلاعیه موخر لازم‌الاجرا خواهد شد و برای مدت ۱۰ سال معتبر خواهد ماند. این موافقتنامه پس از دوره ۱۰ سال اولیه همچنان معتبر خواهد ماند، مگر آنکه یکی از طرف‌های متعاقد فسخ آن را بطور کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند. در این صورت، موافقتنامه شش ماه پس از دریافت اعلامیه مزبور فسخ شده تلقی می‌گردد.

۳- پس از فسخ این موافقتنامه، مفاد آن در مورد سرمایه‌گذاریهای صورت پذیرفته قبل از تاریخ فسخ این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ده ساله مجری خواهد بود.

۴- این موافقتنامه با رعایت مفاد بند (۲) ماده (۳) در خصوص تمامی سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران هر یک از طرف‌های متعاقد که در قلمرو طرف متعاقد دیگر بر اساس قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر قبل از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه انجام شده باشد نیز اعمال خواهد شد.

۵- این موافقتنامه در مورد دعاوی ناشی از رویدادهایی که قبل از لازم‌الاجراء شدن آن رخ داده‌اند، اعمال نخواهد شد.

در تأیید مراتب فوق امضاءکنندگان زیر که از سوی دولت‌های مربوط خود بدین منظور به طور مقتضی مجاز می‌باشند این موافقتنامه را امضاء نموده‌اند.

این موافقتنامه در توکیو در تاریخ ۱۶ بهمن ماه ۱۳۹۴ هجری شمسی برابر با روز پنجم ماه دوم سال ۲۸ هتی سنی و برابر با ۵ فوریه ۲۰۱۶ میلادی در دو نسخه به زبان‌های فارسی، ژاپنی و انگلیسی تنظیم شده و هر سه متن متون از اعتبار یکسان برخوردار می‌باشند. در صورت اختلاف در تفسیر متن انگلیسی حاکم خواهد بود.

از طرف ژاپن

فومیو کیشیدا

وزیر امور خارجه

از طرف جمهوری اسلامی ایران

علی طیب نیا

وزیر امور اقتصادی و دارائی

دفتر هیئت دولت